

Lovforslaget sattes til forhandling.

### Forhandling

**Taanquist (S):**

Lovforslaget indeholder forskellige punkter, der hver for sig ser meget uskyldige ud, men som tilsammen udgør det største anslag mod borgernes retssikkerhed og sociale rettigheder, vi har oplevet, selv under denne regering.

Der er jævnlige behov for, at der foretages tilpasninger i den sociale lovgivning, og der er lige nu et stort behov for at sikre, at borgerne ikke skal vente i månedsvis på en afgørelse i deres sag. Der er behov for at sikre, at borgere med ensartede problemer får en ensartet behandling, uanset hvor i landet de bor, og der er behov for at tilbyde modtagere af sociale ydelser en aktiv tilværelse frem for en passiv tilværelse på kontanthjælp.

Socialministeren opnår intet af det med det forslag, hun her har fremsat. Ja, hun opnår på visse områder præcis det modsatte.

Afgørelser om førtidspension skal nu lægges ud til 275 kommuner. Det åbner for en forskelsbehandling, som er langt større end den, vi ser i dag, og som i forvejen er stor nok, som det fremgår af Socialforskningsinstituttets undersøgelse fra 1987: »En lov – 15 nævn«.

Nu fjerner socialministeren også den mulighed for koordination på landsplan, der lå hos Den Sociale Ankestyrelse, og de frikommuneforsøg, der har været udført med hensyn til udlægning til kommunerne af beslutningerne, har heller ikke påvist en nævneværdig nedsættelse af sagsbehandlingstiden.

Socialministeren fjerner borgernes muligheder for at få afprøvet deres sag ved en ny uafhængig ankeinstans. Socialministeren vil sige, at man kan klage til det nye sociale ankenævn. Ja tak, det er muligvis en ny instans, men det er bestemt ikke uafhængigt. Det består nemlig også af kommunernes folk, og jeg tror, noget af det letteste vil være at få det til at godkende andre kommuners afslag på ansøgninger om sociale ydelser. De ved jo selv, hvor hårdt kommunerne er klemte.

Man må ikke glemme, at dette er et led i en aftale om at forbedre kommunernes økonomi. Socialministeren fremsætter nu i lovsform det forslag, som hun forsøgte at klare igennem en skrivelse i første omgang, men som led så sør-

geligt skibbrud for et par uger siden her i folketingsalen.

Det drejer sig som bekendt om, at socialministeren nu ved lovgivning begrænser ankemyndighedernes muligheder for at omgøre kommunernes afslag i skønmæssige sager. I næsten alle sociale sager er der et element af skøn, ikke mindst ved tilkendelse af førtidspension. Dette er en uanstændighed og et utilladeligt indgreb i borgernes retsstilling.

Når man har et system, der i høj grad bygger på decentrale afgørelser, så må borgernes rettigheder sikres gennem et uafhængigt ankesystem, og det har socialministeren hermed annulleret. Det er også kun, fordi de sociale klienter og ikke mindst ansøgere til førtidspension hører til de svageste grupper i samfundet, at socialministeren kan slippe godt fra et sådant brud på borgernes rettigheder.

Det helt fortvivlende ved forslaget er, at kommunerne med de nye refusionsregler nu får en direkte økonomisk tilskyndelse til at give afslag. Man må jo stadig væk holde sig for øje, at hensigten med denne række forslag er at gøre kommunerne mere omkostningsbevidste.

Jeg vil gerne understrege, at mange kommuner i tidens løb har lavet fremragende sagsbehandlingsarbejde og fornuftige indstillinger til revaliderings- og pensionsnævnene. Og set herudfra kunne det lyde fornuftigt at lade kommunerne selv afgøre sager om førtidspension, men der bliver den forskel, at antallet af pensioner i fremtiden bliver afhængigt af kommunernes økonomiske formåen.

Til slut vil jeg gerne gøre opmærksom på, at forslaget er blottet for aktiv socialpolitik, som ministeren jo ellers roser sig meget af. Socialministeren er bekendt med, at Socialdemokratiet lægger megen vægt på, at den ny lov om revalideringsydelse bliver et aktivt middel i socialpolitikken. Dermed mener vi, at bestræbelserne bør gå ud på at aktivere folk ved at tilbyde dem revalidering i bredeste forstand; det har hele samfundet interesse i.

Vi mener derfor, at kommunerne skal have en økonomisk tilskyndelse til at tildele revalideringsydelsen frem for passive ydelser, og det får man kun ved en højere refusion af udgifterne til revalideringsydelse end til de mere passive ydelser. Vi vil foreslå, at staten refunderer 100 pct. kommunernes udgifter til revalideringsydelse. Det vil være en aktiv socialpolitik.